

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

7. Międzynarodowy Festiwal — Muzyki
Europy — Środkowo — Wschodniej

eufonie

Poświęty i powidoki

Trpčeski / Makedonissimo

Olsztyn — 19 listopada 2025

Trpčeski / Makedonissimo

19 listopada (środa) — 19.00

Warmińsko-Mazurska Filharmonia
im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie
Sala Koncertowa
ul. Bartosza Głowackiego 1
Olsztyn

Honorowy patronat: Jego Ekscelencja Jasmin Kjahl,
Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Republiki Macedonii Północnej
w Rzeczypospolitej Polskiej

Program koncertu

Pande Shahov
(ur. 1973)
Pletenki (Warkocz)
transkrypcje macedońskiej
muzyki tradycyjnej we współpracy
z Simonem Trpčeskim
(2017)

Warkocz 1
Pembe
Buvčansko
Berovka
Maleševka
Crnogorka

Warkocz 2
Čije je ona devojče (dedykowane
rodzicom Simona Trpčeskiego)
Ibrahim odža
Beranče

Warkocz 3
Filka, moma
Sitna lisa
Staro Čunovo
Ratevka
Dračevka

Warkocz 4
Ne si go prodavaj
Koljo, čiflikot
Žetvarki
Čučuk

Warkocz 5
Veligdensko
Piperkovo
Pomniš li libe, Todoro
Janino

Warkocz 6
Metovo
Pelistersko
Postupano

Wykonawcy:

Makedonissimo:

Simon Trpčeski
fortepian

Hidan Mamudov
klarnet, saksofon, kaval

Aleksandar Krapovski
skrzypce

Alexander Somov
wiolonczela

Vlatko Nushev
perkusja

Trpčeski / Makedonissimo

Muzyka jest jednym z najtrwalszych sposobów przechowywania pamięci. Bogata tradycja muzyczna Macedonii, której pieśni i tańce przez stulecia były kształtowane w życiu codziennym i obrzędowym, wciąż pulsuje niezwykłą energią. Charakterystycznym wyróżnikiem macedońskiego folkloru muzycznego są asymetryczne, nieregularne metra. Choć podobne rytmy można odnaleźć w tradycjach wielu krajów bałkańskich, właśnie w muzyce macedońskiej brzmią one z wyjątkową naturalnością. Źródeł tego zjawiska można szukać w specyfice języka – w macedońskiej mowie każda sylaba trwa tyle samo, niezależnie od długości słowa. W efekcie tam, gdzie w innych językach trzy sylaby redukują się rytmicznie do wartości dwóch (powstaje figura triolowa), w macedońskim pojawia się jeszcze pauza, co nadaje muzyce szczególną, niepowtarzalną pulsację. To dziedzictwo stało się inspiracją dla pianisty Simona Trpčeskiego oraz jego przyjaciół, którzy stworzyli projekt Makedonissimo – artystyczną podróż do korzeni, ale i śmiały krok ku nowoczesności.

Trpčeski, jeden z najwybitniejszych pianistów swojego pokolenia, znany z interpretacji repertuaru romantycznego i XX-wiecznego, postanowił w pewnym momencie swojej kariery powrócić do muzyki, która towarzyszyła mu od dzieciństwa. Spotkanie z kompozytorem i aranżerem Pandem Shahovem (ur. 1973) pozwoliło zamienić osobistą tęsknotę w spójny projekt artystyczny. Shahov, absolwent Królewskiej Akademii Muzycznej w Londynie, doskonale wypracował język, który łączy tradycję i współczesność. Jego opracowania nie są prostymi cytatami z folkloru – to pełnoprawne kompozycje koncertowe, w których klasyczna faktura i wirtuozeria spletają się z autentycznym duchem muzyki ludowej.

Centralnym punktem koncertu jest cykl *Pletenki (Warkocz)* – wieloczęściowa suita, której tytuł odnosi się do samej idei splatania: melodii, rytmów, wspomnień i emocji. Każdy „warkocz” stanowi odrębny świat dźwiękowy, a zarazem fragment większej narracji. Wyznacznikami kolejnych „warkoczów” są wzorce metryczne.

Warkocz 1 otwiera koncert barwnym wachlarzem tańców – od *Pembe*, pełnego figlarnego wdzięku, po *Crnogorkę*, w której parzyste metra i mocny puls niosą echo tradycyjnych zabaw i wspólnotowych tańców oro. *Warkocz 2* przybiera ton bardziej intymny – pieśń *Čije je ona devojče*, dedykowana rodzicom Trpčeskiego, staje się symbolicznym ukłonem wobec rodzinnej tradycji. To właśnie w takich momentach słuchacz doświadcza, że projekt Makedonissimo jest nie tylko koncertem, lecz także osobistym wyznaniem artysty. Kolejne części odkrywają bogactwo macedońskiego folkloru. W *Warkocz 3* pobrzmiewają pieśni miłosne i taneczne. *Filka, moma czy Ratevka* (tańczona w metrum $\frac{7}{16}$) stanowią lekkie, pełne liryzmu akcenty, przeplatane żywszymi rytмами. *Warkocz 4* ma wymiar bardziej refleksyjny. Pieśń *Ne si go prodavaj, Koljo, čiflikot* to ostrzeżenie, by nie sprzedawać ziemi ojców – symbolu tożsamości i zakorzenienia. W tym utworze pobrzmiewa echo dawnej mądrości: przypomnienie, że kultura i tradycja są wartościami, których nie można łatwo się wyzbyć. *Warkocz 5* przenosi nas w świat obrzędów świątecznych i rytuałów związanych z rokiem liturgicznym. Melodie, takie jak *Veligdensko* czy *Pomniš li libe, Todoro*, spletają elementy religijne i ludowe, tworząc muzykę niosącą wspólnotową radość. Ostatni splot, *Warkocz 6*, stanowi zwieńczenie całego cyklu – taneczny, pełen energii, a momentami zadumany, jakby artysta chciał powiedzieć: tradycja jest wciąż żywa, ale należy ją pielęgnować, by mogła przetrwać dla przyszłych pokoleń.

Makedonissimo jest czymś więcej niż prezentacją folkloru w opracowaniu koncertowym. To opowieść o tożsamości, o pamięci rodzinnej i zbiorowej, o sile wspólnoty, która wyraża się w muzyce. Pianistka Trpčeskiego spotyka się z instrumentami smyczkowymi, dętymi i perkusyjnymi, a całość nabiera barwnej, niemal jazzowej spontaniczności. Improwizacja i swoboda wykonawcza sprawiają, że każda interpretacja jest niepowtarzalna. Język pieśni może być obcy, ale emocje, które niesie muzyka, pozostają uniwersalne.

Urszula Nowak

Simon Trpčeski

– założyciel kwintetu
Makedonissimo

☐ Benjamin Balovega

Simon Trpčeski jest znany ze swojej niesamowitej wirtuozerii, głęboko ekspresyjnego podejścia do wykonywanych kompozycji i charyzmatycznej

zdolności nawiązywania kontaktów z różnymi odbiorcami na całym świecie. W trakcie swojej dynamicznej kariery Trpčeski, który na międzynarodowej scenie muzycznej zadebiutował 25 lat temu dzięki tytułowi BBC New Generation Artist, współpracował z ponad stoma orkiestrami na czterech kontynentach. Jego udana współpraca z EMI Classics, Avie Records, Wigmore Hall Live, Onyx Classics i Linn Records zaowocowała obszerną i wielokrotnie nagradzaną dyskografią.

Makedonissimo

Makedonissimo kreuje wyjątkowe dźwięki: łączy niezwykle rytmy i wyjątkowe melodie macedońskiej muzyki ludowej z wysoce wirtuozowskimi, inspirowanymi jazzem riffami i harmoniami. Kwintet Makedonissimo powstał z inicjatywy uznanego pianisty Simona Trpčeskiego. Po udanej premierze w Niemczech w ramach Ludwigsburger Schlossfestspiele muzycy odwiedzili Słowenię, Wielką Brytanię, Polskę, Holandię, Francję, Serbię, Czarnogórę, Rumunię, Koreę Południową, Macedonię, Szwajcarię, Bułgarię, Monako, Kanadę i Hongkong. Kwintet pojawił się w programie BBC Radio 3 In Tune, w transmisji na żywo z Korei Południowej na platformie YouTube, a także w wielu innych renomowanych stacjach telewizyjnych i radiowych.

Organizatorzy

Dofinansowano
ze środków
Ministra Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Współorganizatorzy

WARMIŃSKO-MAZURSKA
FILHARMONIA
im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie

INSTYTUCJA SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Mecenas

Partner strategiczny

Partnerzy

Filharmonia
Narodowa

INSTYTUT
ADAMA
MICKIEWICZA

KINOTEKA

Patroni medialni

dwójka
POLSKIE RADIO

RZECZPOSPOLITA

rp.pl

wysokieobcasy.pl

PORTAL
PRESTO
...OX

Glissando

POLSKA AGENCJA PRASOWA

naszemiasto.

Festiwal jest członkiem

Bilety

Bilety²⁴

eufonie.pl